

Dosarul nr. 2ra-213/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.: R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: B. Bîrca, O. Cojocaru, E. Clim)

Î N C H E I E R E

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” cu privire la anularea ordinelor, a actului și acordului adițional, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată și,

acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Savtels” împotriva lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Lada Grișina și Societatea cu Răspundere Limitată „Savtels” și recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva încheierii din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, și menținută hotărârea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, corectată prin încheierea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2017, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Savtels” cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului, compensației pentru concediul nefolosit, restabilirea în funcție, obligarea efectuării corectărilor în carnetul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 03 iunie 2013, în baza contractului individual de muncă nr. 245 a fost angajată în funcția de economist în cadrul societății „Savtels”, având un salariu lunar de 7000 de lei. În cadrul companiei a fost angajată la propunerea soțului său Serghei Șubernetchi, care este asociatul

întreprinderii. Din anul 2002 este invalid de gradul II și nu a putut lucra zi de zi la oficiu, iar cu acordul administrației a lucrat la domiciliu.

Liubovi Rusnac-Șubernețchi a relatat că peste o perioadă de timp soțul i-a spus că administrația întreprinderii nu este mulțumită cu regimul de lucru a acesteia, iar peste două luni Serghei Șubernețchi i-a comunicat că a fost concediată. A menționat că nu a depus nicio cerere de concediere și nu a cunoscut despre ordinul de concediere, iar referitor la carnetul de muncă, soțul a asigurat-o că totul va fi bine și că acesta îi va fi eliberat.

Mai mult, reclamanta a invocat că, la 07 februarie 2017, în cadrul ședinței de judecată pentru examinarea cererii de încasare a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor a aflat de la Serghei Șubernețchi și avocatul său că raporturile de muncă cu societatea pârâtă continuă și plătește toate taxele necesare. După ce s-a adresat SRL „Savtels”, administrația societății a pretins că ea lucrează în cadrul întreprinderii.

Liubovi Rusnac-Șubernețchi a specificat că Serghei Șubernețchi se folosea de cartela sa bancară, ea nu a cunoscut prin-codul cartelei și nu s-a putut folosi de mijloacele financiare, iar în luna mai 2016 Serghei Șubernețchi a transmis cardul bancar fiului Alexandru Șubernețchi. Astfel, a cunoscut despre card și a modificat pin-codul.

Totodată, reclamanta a relatat că din 01 ianuarie 2016 și până la momentul concedierii, societatea pârâtă nu i-a achitat salariul. La 15 februarie 2017, a expediat SRL „Savtels” o cerere prin care a solicitat achitarea salariului, a penalității, prezentarea informației cu privire la mărimea salariului și temeiurile reținerilor, însă nu a primit niciun răspuns. Ulterior, la 17 martie 2017, a primit o scrisoare, în care a fost indicat că a fost concediată, deoarece, la 28 și 29 august 2016 a lipsit nemotivat de la serviciu, timp de 4 ore.

Astfel, Liubovi Rusnac-Șubernețchi a considerat că a fost eliberată ilegal din funcție, nefiind respectate condițiile de eliberare a salariatului din inițiativa angajatorului. Ulterior, a depus o plângere la Inspectoratul de Stat al Muncii și din documentele prezentate de SRL „Savtels”, Inspectoratul a constatat că Liubovi Rusnac-Șubernețchi a fost angajată în funcția de economist în perioada anilor 2013-2016, fiindu-i calculat și achitat salariul lunar, însă pârâta nu i-a achitat sumele care urmează a fi achitate la eliberare și anume: salariul și compensația pentru concediul nefolosit.

Reclamanta a mai menționat că nu i-a fost comunicat în mod legal ordinul nr. 03 din 01 septembrie 2016. Totodată, nu i-a fost eliberat carnetul de muncă în ziua concedierii, fiind în imposibilitate de a obține un alt loc de muncă din motiv că nu deținea carnetul de muncă.

Liubovi Rusnac-Șubernețchi a solicitat anularea ordinului de concediere nr. 03 din 01 septembrie 2016, restabilirea în funcția de economist în cadrul SRL „Savtels”, obligarea pârâtei de a efectua corectări în carnetul de muncă, încasarea din contul SRL „Savtels” a salariului în sumă de 292500 de lei, a compensației pentru 91 de zile pentru concediul nefolosit în sumă de 11769,47 de lei, a salariului pentru lipsa forțată de la muncă, a prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 6000 de lei.

La 19 decembrie 2017, Liubovi Rusnac-Șubernețchi a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat suplimentar încasarea salariului pe

perioada de angajare în sumă de 90000 de lei, a sancțiunilor pecuniare în sumă de 122958,35 de lei, restul compensației pentru 94 de zile din concediul nefolosit în sumă de 7832,6 de lei, anularea ordinului nr. 31/1 din 01 iulie 2016 privind trecerea la regim redus de muncă, încasarea salariului micșorat în sumă de 7500 de lei, anularea ordinelor nr. 1 și 2 din 29 august 2016 privind aplicarea sancțiunii disciplinare avertisment, anularea actelor din 29 august 2016 și 30 august 2016 privind constatarea faptului neprezentării la serviciu și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă în sumă de 48750 de lei.

În cadrul examinării cauzei, reclamanta a înaintat o altă cerere de concretizare, prin care a solicitat suplimentar anularea acordului adiționat nr. 1 din 01 iulie 2016 la contractul individual de muncă nr. 245 din 03 iunie 2013, anularea actului cu privire la constatarea faptului de refuz de a semna acordului adiționat nr. 1 din 01 iulie 2016.

La 25 ianuarie 2018, Liubovi Rusnac-Șubernețchi a depus o nouă cerere de concretizare, solicitând încasarea din contul pârâtei a sancțiunilor pecuniare pe perioada de angajare în sumă de 122958,35 de lei.

În cadrul examinării cauzei, SRL „Savtels” a depus cerere reconvențională împotriva lui Liubovi Rusnac-Șubernețchi, solicitând respingerea cerințelor înaintate de Liubovi Rusnac-Șubernețchi și încasarea din contul acesteia în beneficiul SRL „Savtels” a salariului achitat în sumă de 23166,67 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea formulată de Liubovi Rusnac-Șubernețchi s-a admis parțial.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Savtels” în beneficiul lui Liubovi Rusnac-Șubernețchi a sancțiunilor pecuniare pentru reținerea plăților salariale și a plăților la concediere în sumă de 72561,00 de lei.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Savtels” în beneficiul lui Liubovi Rusnac-Șubernețchi a cheltuielilor pentru serviciile juridice în sumă de 2500 de lei.

S-a dispus încasarea din contul SRL „Savtels” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 2176,83 de lei.

În rest, cerințele înaintate de Liubovi Rusnac-Șubernețchi cu privire la încasarea salariului pe perioada de angajare în sumă de 90000 de lei, a compensației pentru 94 de zile din concediul nefolosit în sumă de 7832,6 de lei, a salariului micșorat în sumă de 7500 de lei, obligarea pârâtei de a efectua corectări în carnetul de muncă, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă din data concedierii până la data restabilirii, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă pe perioada de 6,5 luni a salariului pentru lipsa forțată de la muncă în sumă de 48750 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 s-au respins, ca neîntemeiate.

Cerințele înaintate de către Liubovi Rusnac-Șubernețchi cu privire la anularea ordinului nr. 31/1 din 01 iulie 2016 privind trecerea la regim redus de muncă, anularea acordului adiționat nr. 1 din 01 iulie 2016 la contractul individual de muncă nr. 245 din 03 iunie 2013, anularea actului cu privire la constatarea faptului de refuz de a semna acordului adiționat nr. 1 din 01 iulie 2016, anularea ordinului de concediere nr. 03 din 01 septembrie 2016, anularea ordinelor nr. 1 și 2 din 29 august 2016 privind aplicarea sancțiunii disciplinare avertisment, anulare actelor din 29 august 2016 și 30 august 2016 privind constatarea faptului neprezentării la

serviciu și restabilirea în funcția de economist în cadrul SRL „Savtels” s-au respins, ca tardive.

S-a respins cererea reconvențională depusă de SRL „Savtels” împotriva lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi, ca neîntemeiată (vol. II, f.d. 48-49, 51-77).

Prin încheierea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a corectat eroarea de calcul evidentă în dispozitivul hotărârii din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și anume: sintagma „72561 de lei” s-a substituit cu sintagma „26601 de lei” și sintagma „2176,83 de lei” s-a substituit cu sintagma „798,03 de lei” (vol. II, f.d. 78-79).

La 21 septembrie 2018, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Ulterior, la 11 octombrie 2018, SRL „Savtels” a declarat apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea cererii de apel, în temeiul art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă casarea parțială a hotărârii contestate, în partea încasării sancțiunilor pecuniare pentru reținerea plăților și a plăților la concediere.

La 04 februarie 2019, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a declarat recurs împotriva încheierii din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei spre examinare instanței de apel.

Ulterior, la 26 martie 2019, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, casarea încheierii contestate prin care Curtea de Apel Chișinău s-a declarat competentă să examineze într-o procedură unică cererea de apel asupra hotărârii primei instanțe și recursului asupra încheierii instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare privind acordarea posibilității instanței de recurs de a se expune înainte de a examina apelul în fond.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit cererea de recurs depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, deoarece încheierea contestată nu se supune recursului (vol. II, f.d. 177-180).

Prin decizia din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Lada Grișina și Societatea cu Răspundere Limitată „Savtels” și recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva încheierii din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, și menținută hotărârea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, corectată prin încheierea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 221-244).

Referitor la procesul de luare a acestei soluții, instanța de apel a constatat că este întemeiată concluzia primei instanțe despre faptul că apelanta nu este de acord și nu a semnat ordinul nr. 31/1 din 01 iulie 2016 privind trecerea la regim redus de muncă, deoarece reclamanta a cunoscut că angajatorul nu este mulțumit de regimul de lucru al reclamantei, aceasta menționând și în cererea de chemare în judecată. Mai mult, ordinul și actul adițional nr. 1 din 01 iulie 2016 nu au fost contestate aproximativ un an, ceea ce impune respingerea pretențiilor ca tardive.

Colegiul a reiterat că Liubovi Rusnac-Șubernetchi a recunoscut în cererea de chemare în judecată că soțul Șubernetchi Serghei, care este asociat al „Savtels” S.R.L., a informat-o despre faptul că a fost concediată aproximativ două luni mai târziu după ce administrația SRL „Savtels” a invocat că nu este mulțumită de regimul de lucru a apelantei. În asemenea circumstanțe, colegiul a conchis că reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi i s-a comunicat și despre concedierea acesteia, prin urmare trebuia să cunoască despre ordinele nr. 2 din 29 august 2016, nr. 3 din 01 septembrie 2016, actele din 29 august 2016 și din 30 august 2016, imediat după întocmirea acestora.

Atât în cererea inițială cât și în cererea de apel avocatul în interesele apelantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi indică faptul că la data de 29 și 30 august 2016 a venit la oficiu, dar clădirea întreprinderii era închisă, și că întreprinderea nu a lucrat deoarece aceste zile conform Hotărârii Guvernului nr. 1005 din 24 august 2016 au fost considerate zile de odihnă și apelanta nu a fost înștiințată despre alt regim de lucru. Totodată, la materialele cauzei nu a fost prezentat vreun ordin intern al SRL „Savtels”, ce ar confirma faptul că zilele de 29 și 30 august 2016 au fost declarate zile de odihnă. Astfel, Colegiul a considerat întemeiat raționamentul instanței de fond, și anume că Liubovi Rusnac-Șubernetchi era obligată să se prezinte la muncă.

Urmare a constatărilor enunțate supra, colegiul a conchis că instanța de fond justificat a dedus că apelanta trebuia în termen de 3 luni de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului să depună în instanța de judecată cerere privind anularea ordinului nr. 3 din 01 septembrie 2016 de concediere din funcția de economist, anularea ordinului nr. 1 din 29 august 2016 și a ordinului nr. 2 din 29 august 2016 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare avertisment, anularea Actelor din 29 august 2016 și din 30 august 2016 cu privire la constatarea faptului de neprezentare la serviciu și restabilirea apelantei în funcția de economist, cu condițiile contractul individual de munca nr. 245.

Instanța de apel a menționat că având în vedere respingerea pretențiilor principale, instanța de fond just a respins ca fiind neîntemeiate pretențiile subsecvente privind încasarea salariului micșorat în suma de 7500 de lei, a câte 3750 de lei pentru lunile iulie-august 2016 și încasarea restului compensației pentru 94 zile din concediul nefolosit în mărime de 7832,6 de lei. Totodată, prima instanță întemeiat a respins și pretențiile subsecvente privind obligarea părâtei să efectueze corectările în carnetul de muncă, în legătură cu restabilirea și încasarea salariului pentru lipsă forțată de la muncă din data concedierii până la data restabilirii, ca fiind neîntemeiate.

Cu referire la pretenția apelantei privind încasarea salariului pe perioada de angajare în mărime de 90000 de lei, colegiul a relevat că Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus și a semnat personal la data de 18 iunie 2013 cererea, chestionarul pentru client și declarația către B.C. „Banca de Economii” S.A. (f.d.168-171). Prin urmare, este neîntemeiat argumentul apelantei precum că nu a cunoscut despre cardul bancar eliberat de B.C. „Banca de Economii” S.A., iar despre cardul emis de B.C. „Mobiasbanca” S.A. a aflat doar atunci când cardul bancar i-a fost transmis de către soțul Serghei Șubernetchii, prin fiul Alexandru Șubernetchii în luna mai 2016. Fișa de evidență a retribuției muncii întocmită de SRL „Savtels” pe perioada 2013-2016 apelantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi probează același fapt, și anume că, apelantei i-a fost calculată suma totală de 300666,67 de lei, iar după

scăderea deducerilor și impozitului pe venit, suma spre plată constituie 237605,77 de lei (f.d.57-60, vol. I)

Instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că „Savtels” S.R.L. a achitat integral salariul apelantei Rusnac-Șubernetchi Liubovi, deoarece prin intermediul contului de card deținut la B.C. „Banca de Economii” S.A. în anii 2013-2015 i-a fost transferată suma de 142550,37 de lei. Acest fapt se demonstrează prin informația (f.d.172-176). Plățile de către B.C. „Banca de Economii” S.A. se efectuau în baza borderourilor prezentate de către angajatorul „Savtels” S.R.L. (f.d.141-153). B.C. „Mobiasbanca” S.A. în anul 2016 i-a fost transferată suma de 35439,34 de lei, fapt confirmat prin informația din cont eliberată de B.C. „Mobiasbanca” SA, și prezentată de avocatul Grișina Lada, ce denotă că suma menționată a fost transferată de către SRL „Savtels” la contul de card deținut de Liubovi Rusnac-Șubernetchi (f.d.21 verso). Iar, pentru anul 2017 B.C. „Mobiasbanca” S.A i-a transferat suma de 59616,05 de lei.

Mai mult, Colegiul a relatat că plățile salariale nu au fost achitate la timp, iar în acest caz urmează a fi admisă în parte cerința privind încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantei a sancțiunii de 0,1% până la data de 18 august 2017, și ulterior de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere calculată din suma neachitată la timp. Prima instanță corect a calculat 0,1 % corespunzător scadenței lunare de plată a salariului și a plăților efectuate, în perioada de la 05 august 2015 și până la 18 august 2017, dată când au fost publicate modificările la art. 330 alin.(2) din Codul muncii. În așa mod, sancțiunile pecuniare pentru această perioadă constituie 22 382,03 de lei. Iar, 0,3 % din suma scadentă la data de 18 august 2017 în sumă de 37616,05 de lei și a plăților efectuate până la 03 octombrie 2017, dată când a fost efectuată de către SRL „Savtels” ultima plată. În așa mod, sancțiunile pecuniare pentru această perioadă constituie 4 218,97 de lei. Astfel, instanța de judecată întemeiat a admis parțial cerința privind încasarea sancțiunile pecuniare, încasând în beneficiul apelantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi din contul SRL „Savtels” sancțiunile pecuniare pentru reținerea plăților salariale și a plăților la concediere în mărime de 26601 de lei.

Instanța de apel a considerat necesar de a respinge pretențiile apelantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat, or acesta nu a fost probat. Ultima nu a invocat careva temeieri pertinente întru susținerea cerinței, din care s-ar deduce că ultimei i-au fost cauzate suferințe morale.

La 04 decembrie 2019, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a declarat recurs împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 14 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii acțiunii principale, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, deoarece cauza a fost examinată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei, în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată, iar hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Mai mult, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a relatat că nici prima instanță, nici instanța de apel nu urma să examineze acțiunea reconvențională în fond, dar urmau

să se expună asupra cererii de ridicare a excepției de tardivitate și să respingă cererea reconvențională ca prescrisă. Atât prima instanță, cât și instanța de apel nu a dat o apreciere naturii juridice a actelor și a respins pretenția de anulare a acordului adițional nr. 1 din 01 iulie 2016.

Recurenta a menționat că instanțele ierarhic inferioare au respins cerințele ce țin de anularea actelor de modificare a contractului individual de muncă, de aplicare a sancțiunilor disciplinare și restabilire în funcție ca tardive, cu aplicarea din oficiu a art. 355 alin. (1) din Codul muncii, însă nu au constatat cu certitudine data când a început a curge dreptul ei la acțiune. Astfel, consideră că nici instanța de apel și nici prima instanță nu au examinat cauza în totalitate, lipsind-o pe motive formale de dreptul de acces liber la justiție.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentei Liubovi Rusnac-Șubernetchi, prin intermediul oficiului poștal la 29 octombrie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (vol. II, f.d. 245), însă date despre recepționarea deciziei contestate la materialele cauzei lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, la 04 decembrie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 23 decembrie 2019, în adresa intimă SRL „Savtels” a fost expediată copia recursului declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi (vol. III, f.d. 13).

La 30 decembrie 2019, SRL „Savtels” a depus referință la cererea de recurs, solicitând de a considera ca inadmisibilă cererea de recurs depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi (vol. III, f.d. 14-17).

Examinând temeiurile recursului declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernețchi, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernețchi nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 din Codul de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” cu privire la anularea ordinelor, actului și acordului adițional, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată și,

acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Savtels” împotriva lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan